



แถลงการณ์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

เรื่อง ขอให้เร่งรัดผลักดันกฎหมายป้องกันการฟ้องปิดปาก (Anti-SLAPP Law)

เพื่อคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ประชาชน และสื่อมวลชน ที่ทำหน้าที่เพื่อประโยชน์สาธารณะ

ตามที่ปรากฏว่ามีการแจ้งความดำเนินคดีอันมีลักษณะเป็นการดำเนินคดีเชิงยุทธศาสตร์เพื่อระงับการมีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะ (SLAPPs) หรือการฟ้องปิดปากหลายกรณี โดยล่าสุด อธิบดีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเป็นโจทก์ยื่นฟ้องบรรณาธิการบริหารและบรรณาธิการข่าวสำนักข่าว The Isaan Record ในข้อหาหมิ่นประมาท พร้อมเรียกค่าเสียหายจำนวน 50 ล้านบาท และ 1 ล้านบาท จากการนำเสนอรายงานระบุข้อมูลการเรียกรับสินบนจากบริษัทนายหน้าโดยนักการเมืองระดับสูงเพื่อส่งแรงงานไทยไปเก็บผลไม้ป่าที่ประเทศฟิลิปปินส์ แม้ภายหลังโจทก์ได้ถอนฟ้องบรรณาธิการบริหาร แต่ยังคงดำเนินคดีเรียกค่าเสียหายกับบรรณาธิการข่าวจำนวน 1 ล้านบาท

โดยก่อนหน้านั้น ก็มีกรณีอดีตนายตำรวจแจ้งความดำเนินคดีกรรมการฝ่ายจัดการศึกษาสหภาพคนทำงานต่างประเทศแห่งประเทศไทย ในข้อหาหมิ่นประมาท โดยการโฆษณา จากกรณีการเข้าช่วยเหลือแรงงานไทยที่ถูกหลอกไปทำงานเก็บผลไม้ป่าในประเทศสวีเดนแลนด์ ทั้งยังแจ้งความดำเนินคดีข้อหาแจ้งความเท็จกับผู้เสียหายที่ถูกหลอกไปทำงาน โดยเลือกแจ้งความในพื้นที่ห่างไกลจากภูมิลำเนา ทำให้เกิดการค่าใช้จ่ายและความยากลำบากในการเดินทาง

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ในฐานะองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีความกังวลเป็นอย่างยิ่งกับกรณีที่เข้าข่ายเป็นการฟ้องปิดปากซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากการฟ้องคดีที่มีได้มุ่งหวังผลทางคดีเป็นหลัก แต่มุ่งสร้างภาระด้านเวลาและค่าใช้จ่าย รวมทั้งบั่นทอนสภาพจิตใจ เพื่อให้ประชาชนนักปกป้องสิทธิมนุษยชน หรือสื่อมวลชนที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการทุจริตและการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในรูปแบบต่าง ๆ เกิดความหวาดกลัวและยุติการแสดงความคิดเห็นเพื่อปกป้องประโยชน์สาธารณะ เป็นเรื่องที่ไม่สมควรเกิดขึ้น และขัดกับหลักเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนตามที่ได้รับการรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) ที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม

กสม. ยังเห็นว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองระดับสูง และบุคคลสาธารณะต้องพร้อมที่จะถูกตรวจสอบและวิพากษ์วิจารณ์ในเรื่องที่เป็นประโยชน์สาธารณะ รวมทั้งต้องร่วมสร้างบรรยากาศในการแสดงความคิดเห็นที่สร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในการทำหน้าที่

สุดท้ายนี้ กสม. ขอเรียกร้องรัฐบาลเร่งรัดผลักดันร่างพระราชบัญญัติป้องกันการดำเนินคดีเชิงยุทธศาสตร์เพื่อระงับการมีส่วนร่วมของสาธารณชน (Anti-Strategic Lawsuit against Public Participation: Anti-SLAPP Law) เพื่อสร้างหลักประกันว่านักปกป้องสิทธิมนุษยชน ประชาชน และสื่อมวลชนที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการทุจริต การประพฤติมิชอบ หรือแสดงความคิดเห็นใด ๆ เพื่อรักษาผลประโยชน์สาธารณะ จะได้รับการคุ้มครองเยียวยาเมื่อถูกฟ้องปิดปาก และจะไม่มีการฟ้องร้องโดยไม่สุจริตเกิดขึ้น ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นธรรม

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

1 เมษายน 2569